

Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu 69. Oturumu Bilgi Notu

Arka Plan

Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu (KSK), 21 Haziran 1946 tarihinde, Birleşmiş Milletler (BM) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in (EKOSOK) işlevsel komisyonlarından biri olarak kurulmuştur. KSK, toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesini ve kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesini amaçlayan ve bu alanlarda politikaların küresel düzeyde müzakere edildiği hükümetler arası bir yapıdır. KSK'nın yetkisi 1995 yılında toplanan Pekin Dördüncü Dünya Kadın Konferansı'ni takiben, 1996 yılında EKOSOK 1996/6 sayılı karar ile genişletilmiştir. KSK'nın Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nun uygulanmasındaki ilerleme ve sorunları izleyip gözden geçirmesi ve BM faaliyetlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin anaakımlaştırmasında öncü bir rol üstlenmesi gerektiğine karar verilmiştir. KSK üyelerini oluşturan BM Üye Devletleri, BM kuruluşları temsilcileri ve EKOSOK danışmanlık statüsünde¹ olan sivil toplum kuruluşları her yıl, önceden belirlenmiş "öncelikli ana tema"yı tartışmak, beş oturum önce yayınlanmış olan "uzlaşmış sonuçları" ikincil bir tema olarak gözden geçirmek ve toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadın haklarının ilerletilmesini destekleyecek somut politikalar üretmek amacıyla New York'ta bir araya gelmektedir.

KSK'nın ilk başarılarından birisi, 1948'de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde toplumsal cinsiyet ayrımı gözetmeyen daha kapsayıcı bir dil kullanılmasını sağlamış olmasıdır. Başlangıçta taslakta hakların yararlanıcıları olarak İngilizce'de insanlıkla eşanlamlı olarak kullanılan "erkekler"e (men) atıfta bulunulmasına karşı başarıyla mücadele etmiş ve bu ifade "herkes" ve "tüm insanlar" şeklinde değiştirilmiştir. Bu değişiklik, hakların küresel olarak tanımlanmasında önemli bir dönüm noktası olmuştur.

KSK, Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nda kadın haklarına ilişkin belirlenen 12 kritik alanı ana çalışma alanı olarak benimsemekte ve öncelikli olarak bu alanlardaki ilerlemeleri ve sorunları değerlendirmektedir. Üye Devletler, ilerlemeyi hızlandırmak ve kadınların siyasi, ekonomik ve sosyal alanlardaki haklarından yararlanmalarını teşvik etmek için ileriye yönelik eylemler üzerinde anlaşılır. Her KSK oturumunun sonuçları ve tavsiyeleri "uzlaşmış sonuçlar" başlığı altında takip için EKOSOK'a iletilir.

Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi (UN Women) ise Komisyon'un çalışmasını tüm yönleriyle desteklemekte ve sivil toplum temsilcilerinin süreçlere katılımını kolaylaştırmaktadır.

¹ EKOSOK akreditasyonu olan sivil toplum kuruluşları, KSK resmi oturumlarına temsilcilerini delege edebilirler. EKOSOK danışmanlık statüsü başvurusuna ilişkin <http://csonet.org/index.php?menu=34>

Kadının Statüsü Komisyonu 69. Oturumu

❖ Resmi Oturum

[KSK'nın 69. Oturumu](#), 10-21 Mart 2025 tarihleri arasında New York'ta gerçekleşecek. 2025 yılı aynı zamanda, Dördüncü Dünya Kadın Konferansı'nın ve Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nun 1995'te kabul edilmesinin 30. Yıldönümü olarak özel bir öneme sahip. Ayrıca 2025 yılı itibariyle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin gerçekleşmesine yönelik geri sayım da başlayacak.

Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nun uygulanması her beş yılda bir ulusal, bölgesel ve küresel düzlemde gözden geçirilmektedir. 2025 yılı da bu 5 yıllık periyoda denk geldiği için, KSK'nın 69. Oturumu ,diğer yıllarda olduğu gibi bir öncelikli ve yan tema yerine, Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nun uygulanmasının ve Genel Kurul'un 23. özel oturumunun sonuçlarının gözden geçirilmesine odaklanacaktır. Bu gözden geçirme, Eylem Platformu'nun uygulanmasını, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını ve kadınların güçlenmesini etkileyen mevcut zorlukların değerlendirilmesini; ve bunun 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin tam olarak gerçekleştirilmesine yaptığı katkıyı içerecektir. ECOSOC Kararı (E/RES/2022/5) uyarınca BM'ye üye devletler, bu ulusal gözden geçirmeleri 2024 yılı içerisinde tamamlamış, tüm ulusal raporlardan² derlenen bilgiler UN Women tarafından hazırlanacak küresel analiz raporu vasıtasıyla KSK'da sunulacaktır.

KSK 69. Resmi Oturumu esnasında, Komisyon temalarını ve diğer kritik toplumsal cinsiyet eşitliği konularını tartışmak üzere 'yan' ve 'paralel' etkinlikler düzenlenecektir. 'Yan etkinlikler', BM Üye Devletleri, hükümetler arası kuruluşlar ve BM kuruluşları tarafından organize edilirken; paralel etkinlikler sivil toplum kuruluşları tarafından planlanmaktadır.

KSK 69. Oturumu resmi toplantıları için öngörülen takvim henüz açıklanmamıştır.³

❖ Paralel Etkinlikler

KSK STK Forumu, KSK'nın sivil toplum kanadıdır ve resmi KSK oturumuna paralel olarak düzenlenmektedir. Bu Forum aracılığıyla, EKOSOK danışmanlık statüsüne sahip olan veya olmayan bütün sivil toplum örgütleri, KSK oturumu süresince paralel etkinlikler düzenleyebilir ve bu etkinliklere katılım gösterebilir. Paralel etkinlikler, merkezi New York'da bulunan Kadının Statüsü STK Komitesi (NGO CSW/NY) üzerinden koordine edilmektedir. Programı STK Forumu web sitesinde duyurulacak olan paralel etkinliklere Forum'un kendi sistemi üzerinden kayıt yapılarak katılım sağlanabilir. Paralel etkinlikler ve başvuru koşullarına websitesinden ulaşılabilir⁴ ve paralel etkinliklere dair sorular info@ngocsw.org adresine yöneltilebilir. Yüzyüze paralel etkinlik düzenlemek için başvuru süreci **25 Kasım 2024'te**; online paralel etkinlik düzenleme başvuru süreci **2 Aralık 2024'te** sora erecektir.

Paralel etkinlikler, sivil toplum örgütlerinin seslerini BM'de bulunan karar vericilere duyurmalarına destek olmakla kalmaz, aynı zamanda feminist ve kadın hareketi nezdindeki farklı konularda bilgilenme ve örgütlenme imkanı da sunar. Paralel etkinlikler tüm kamuoyuna açıktır.

² Ulusal Raporlara erişim için: <https://www.unwomen.org/en/csw/csw69-2025/preparations>

³ Program belli olduğunda bu internet sayfasında açıklanacaktır: <https://www.unwomen.org/en/how-we-work/commission-on-the-status-of-women/csw69-2025>

⁴ KSK STK Forumu: <https://ngocsw.org/ngocswforum/#>

❖ KSK 69'a Kayıt

Sivil toplum kuruluşlarının aktif katılımı KSK'nın çalışmalarında kritik bir unsurdur. KSK69'ye kayıtlar **4 Ekim 2024 – 24 Ocak 2025** arasında BM'nin [Indico sistemi](#) üzerinden yapılabilecektir. ⁵ Yukarıda belirtildiği gibi sivil toplum örgütlerinin KSK 69'un resmi oturumlarına ve yan etkinliklerine katılabilmeleri için EKOSOK danışmanlık statüsünde olan sivil toplum örgütleri tarafından kayıtlarının onaylanmış olması gerekmektedir. Sivil toplum katılımı için: <https://www.unwomen.org/en/csw/ngo-participation/registration> adresi ziyaret edilebilir.

❖ KSK 69'u Çevrimiçi Takip Etmek

KSK69 süresince gerçekleştirilecek olan ve tüm katılımcılara açık olan etkinlikleri [UN Web TV](#) üzerinden çevrimiçi olarak canlı yayınlanacaktır. Bu kayıtlara sonraki günler ve aylarda UN Web TV'nin web sitesindeki arşivden ulaşılabilir.

Daha fazla bilgi için

- KSK'nın tarihçesi (İngilizce): <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2019/A-short-history-of-the-CSW-en.pdf>
- KSK STK Forumu tarihçesi (İngilizce): <https://ngocsw.org/about-us/history-of-ngo-csw/>
- KSK'ya katılımı erişilebilirlik (İngilizce): <https://www.unwomen.org/en/csw/ngo-participation/accessibility>
- Sorular için: csw@unwomen.org

